

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
15 april 2025

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum
raadsvergadering
28 mei 2025
Documentnummer
336705
Agendapunt

Onderwerp

De ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de Stadsregio Parkstad Limburg.

Inleiding/aanleiding

Het bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) heeft de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 in concept opgesteld. De raad wordt thans gevraagd zijn mening (zienswijze) over deze begroting te geven.

De door de raden ingediende zienswijzen zullen deel uitmaken van de 2e behandeling van de ontwerpbegroting 2026 in het Dagelijks Bestuur van Parkstad Limburg. Daarnaast maakt deze zienswijze deel uit van de behandeling en vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur. De ontvangen zienswijzen en de overige reacties op de ontwerpbegroting 2026 kunnen leiden tot aanpassingen die aan het Algemeen Bestuur zullen worden voorgelegd.

De ontwerpbegroting 2026 is opgesteld binnen de algemene financiële en beleidsmatige kaders, die zijn vastgelegd in de kadernota 2026 die is opgenomen in de bijlagen van deze begroting.

We kunnen vaststellen dat de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg structureel en reëel in evenwicht in evenwicht zijn.

Zoals u weet hebben wij als gemeente vanaf 2026 te maken met aanzienlijke begrotingstekorten. De bijdrage uit het Gemeentefonds valt vanaf 2026 naar verwachting structureel fors lager uit. Dit heeft tot gevolg dat voor vrijwel elke gemeente in Nederland de financiële draagkracht onder druk komt te staan. Daarom zijn in 2024 de gemeenschappelijke regelingen vanuit deelnemende gemeenten verzocht om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' vanaf 2026 hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De bijdragen aan elke gemeenschappelijke regeling en aan alle gemeenschappelijke regelingen samen hebben een beduidende impact op de gemeentelijke begroting(en). De opdracht dan wel taakstelling aan de Stadsregio Parkstad Limburg (en de andere gemeenschappelijke regelingen) komt neer op een verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgaan moet worden van een structurele taakstelling van (minimaal) 5% en de eigen expertise van de gemeenschappelijke regeling om maatregelen te nemen waardoor deze taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

De Stadsregio geeft in haar begroting aan deze taakstelling te kunnen opvangen. Dat lukt door de totale bijdrage aan de ringwegen uit te smeren over meerdere jaren. Echter vanaf 2030 verdwijnt dit voordeel en wordt zelfs een nadeel. In onze zienswijze willen wij

hier aandacht aan besteden en een beroep doen op de Stadsregio om de komende jaren hierop voor te sorteren zodat dit nadeel in de toekomst wordt weggewerkt. Deze zienswijze wordt collectief door alle colleges in Parkstad voorgelegd aan de betreffende Raden.

Kader

- Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling StadsregioParkstad Limburg.- Kadernota Begroting 2026 Parkstad Limburg met de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2027-2029.- Het betreft zgn. autonoom beleid: de gemeenten van Parkstad hebben autonoombesloten om samen te werken binnen de Gemeenschappelijke Regeling StadsregioParkstad Limburg. Vervolgens zijn we uiteraard gebonden aan de afspraken die binnendie regeling worden gemaakt.

Kernthema

Bestuurskracht

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de concept ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg de volgende zienswijze kenbaar te maken:

Op de eerste plaats willen wij complimenten uitbrengen over de voortvarendheid waarmee de Stadsregio de oproep heeft opgepakt van de gemeenten om een taakstellende bezuiniging van 5% in hun begroting van 2026 en verder mee te nemen. Wel vragen wij aandacht voor een onderdeel van de door de Stadsregio voorgestelde bezuinigingen:

De bezuinigingsopgave van 5% die aan Parkstad is opgelegd, wordt ingegeven door de (verslechterde) financiële situatie van de gemeenten. Vanaf 2026 ontstaan structurele tekorten die alleen kunnen worden opgelost met structurele besparingen. Geconstateerd wordt dat de 'Verlaging regiobijdrage ringwegen' geen structurele besparing is. De totale bijdrage aan de ringwegen blijft gelijk, maar wordt uitgesmeerd over meerdere jaren. De eerste jaren levert dit inderdaad een voordeel op voor de gemeenten. Vanaf 2030 verdwijnt dat voordeel echter. Dit slaat zelfs om in een 'nadeel' van € 200.000 per jaar vanaf 2031. Wij vragen uw aandacht om voor het jaar 2030 en verder dit nadeel op te vangen binnen uw meerjarenbegroting 2027.

Argumenten

1. Deze begroting past binnen kaders en bestuurlijke afspraken en wensen zoals die vorm krijgen binnen het AB en DB van de Gemeenschappelijke Regeling.

1.1 Deze begroting biedt een uitstekende basis voor de versterking van de Regionale samenwerking. Elementen daarvan zijn onder andere de invulling van de taken uit de regiodeal, de bestuurlijke ontwikkelingen op gemeentelijk, Zuid-Limburs, Euregioonaal niveau en de gemeentelijke uitvoeringskracht.

1.2 De portefeuillehouders financiën van de Parkstadgemeenten adviseerden positief over deze begroting.

1.3 Deze begroting van de Stadsregio Parkstad Limburg pas binnen de financiële kaders en daarmee binnen onze eigen meerjarige begroting.

2. Het is belangrijk, gezien de wederzijdse financiële afhankelijkheden, om onze GR te wijzen op mogelijke risico's binnen de voorgestelde bezuinigingen.

Om die reden wijzen wij op een risico bij een dekkingsonderdeel van de voorliggende begroting, dat vanaf 2030 wegvalt en vragen wij de GR om in de volgende begroting hiervoor maatregelen te nemen.

Tegenargumenten en risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

De ontwikkeling van de bijdrage van Heerlen aan Parkstad voor de begroting 2026 en de meerjarenraming (2027-2029) is in onderstaande tabel uitgewerkt:

Begroting 2026 e.v. Parkstad	2026	2027	2028	2029
Huidige bijdrage kerntaken in de gemeentelijke begroting	2.085.000	2.175.000	2.175.000	2.175.000
Voorstel Parkstad 2026 e.v.	2.208.000	2.304.000	2.383.000	2.458.000
Saldo (nadeel) begroting	-123.000	-129.000	-208.000	-283.000
Specificatie saldo ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
Bijstelling ontwerpbegroting 2025*	-216.000	-227.000	-308.000	-386.000
5% Taakstelling bezuiniging vanaf 2026	93.000	98.000	100.000	103.000
Saldo (nadeel) begroting	-123.000	-129.000	-208.000	-283.000

*Dit onderdeel was nog niet verwerkt in de ramingen van de gemeentelijke begroting van Heerlen.

Communicatie

Het algemeen bestuur van de GR Stadsregio Parkstad Limburg wordt over de zienswijze van de raad geïnformeerd.

Evaluatie

De evaluatie vindt plaats via de reguliere Planning en Control cyclus.

Planning, procedure en uitvoering

Begroting:

1. Indienen zienswijze door gemeenten uiterlijk 18 juni;
2. Vaststellen begroting 2026 door DB/AB 2 juli;
3. Verzending begroting naar Provincie vóór 15 juli 2025.

Bijlagen

De ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. De aanbiedingsbrieven De Kadernota 2026

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer 336705;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de voorzitter,

de griffier,

drs. R. wever

drs. T.W. Zwemmer